

MIN MA JHARES GħALI U BGħID, JAQQA' FIL-QRIB

Wieħed bidwi kien sejjer l-imdina b'ġemel u ġħmar. Il-ġemel kien imgħobbi bil-ħjar għas-suq, u l-ħħmar kien riekeb fuqu l-bidwi. Huma u jaqsmu l-wied, il-ħħmar rifes ġagra u riġlu daret bih, għotor, u waqa' għall-ġenbu. Billi il-bidwi ma kienx ġafif għal kollox—raġel ta' ma' dwar iss-sittin—ma laħhaqx qabeż minn fuq il-ħħmar; għalhekk waqa'

hu wkoll u waġġa' irkibtu. Il-bidwi, kif qam, qabad il-ħatar, u beda jwaħħal fuq il-ħamar bla ħniena. Wara li nfexx fis, rikbu u ġibdu l-quddiem.

Għall-ħabta ta' nofs-inhar waslu qrib migra żgħira, li ma' ġenbha kien jikber qatigħi ħaxix. Il-bidwi niżel u qagħad taħt siġra taż-żebbug jistrieh u jiekol xi ħaġa, waqt li telaq il-ġemel u l-ħamar jirgħu ħdejn xulxin. Wara li kienu rgħaw xi nofs siegħa, il-ħamar dar lejn il-ġemel u wara li ħares ffit lejh kollu ħosbien, qal : "Sieħ! nixtieq insaqsik ħaġa!" "Waħda biss!"—wieġeb il-ġemel,—“saqsini għaxra, jekk trid!” “Kemm ilna li għaddejna l-wied s'issa kont qiegħed naħseb fuq ħaġa u għadni ma fhimthiex b'għeri kollu! ma nafx il-ġħala; naraha ħaġa bil-maqlub tal-ħolqien. Irrid insemmi il-waqa' li wqajt hinnek, f'nofs il-wied, (li mħabba fiha dahri għadu mgħelġel bid-daqqiet ta' ħatar ta' sidi.) Il-misqla hi din : it-tul dari jaqa' iżżejed malajr mill-qosor. Issa kif inhi din, li int b'dawk saqajk twal qasbtejn, ma tiġġarraf qatt; u jien b'dawn saqajja ta' nofs xiber, m'inhix għajjr nitkabras? X'jidhirlek? M'hix ħaġa tad-din ja-oħra?”

Il-ġemel tawwal għonqu u berraq għajnejh fuq il-ħamar! imbagħhad wieġeb kiebi. “Naf li qabilek qabil il-għerf u l-ġħelm, u għalhekk qatt ma tarrafft-lek kelma fuq dan sal-lum, għad li ħsibtha kemm-il-darba. Għax tgħid, kont nemmen li l-uqiqi tiegħek kont tagħimlu għal bil-ġħani! La darba m'hux hekk, isma' x'jidhirli fuq li saqsejtni : aħna u mexjin, bħal ma taf, int dejjem thares lejn l-art, ħsiebek f'ħaq' oħra, għalhekk ma tista' tara dak li jkun ġej u tit-ħejja għalih minn qabel. Hekk ġralek l-ewwel f'nofs il-wied : il-ħaġra kienet quddiemek, imma int ma rajthiex qabel ma tgerbibt fuqha! Aħna l-iġmla nagħimlu kollox bil-maqlub tagħikom il-ħmir: qatt ma ntbaħt li aħna u nimxu, jien dejjem rasi fil-ġħoli, inħares fil-bgħid? Għalhekk jien, ngħaddu mnejn ngħaddu, fil-witgħa jew fit-twegħiż, ma naqax; għax kif ingħidu aħna l-iġmla: Min ma jħares għali u bghid, jaqa' fil-qrib!”

Rafat (Palestina) April, 1929.

L. C.